

СУТНІСТЬ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

Сутула О.А., Сутула А.В.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

У сучасному глобалізованому світі під поняттям «транснаціональна корпорація» розуміють комплекс господарюючих суб'єктів, що діють в більш ніж одній країні. Це підприємства, які мають іноземні активи, філії, здійснюють політику контролю іноземних кластерів виробництва та розподілу продукції з єдиного центру керування.

Характерні ознаки, які притаманні ТНК – це: річний оборот, який становить більше \$1 млрд.; наявність філії або дочірньої компанії, які мають представництво не менш як у двох країнах світу; частка закордонних активів, що становить 25-30 % у загальній їхній вартості; число працівників зайнятих за кордоном; відсоток прибутку, який компанія отримує з інших країн; загальний рівень продажу за кордоном тощо.

За даними Конференції ООН із торгівлі та розвитку (UNCTAD) в світі налічується понад 82 тис. ТНК і більше 810 тис. філій. Сьогодні 85 ТНК контролюють приблизно 70 % усіх іноземних інвестицій. ТНК володіють третьою частиною всіх виробництв, а тому мають монополію на виробництво майже половини всесвітньої продукції. Тому можна зробити висновок, що для сучасних ТНК характерен принцип рейдерської атаки на національні економіки.

Відомо, що більше 400 ТНК розпочали свою справу в Китаї. Стабільний розвиток, становлення, процвітання ТНК пов'язані з проведенням чітких реформ урядом Китаю. Це призвело до зростання соціальних, економічних показників, покращенню інвестиційного клімату, відкриття національних галузей для іноземного інвестування.

Сучасна позиція китайської влади стосовно підвищення якості економічного зростання пов'язана з перенесення до Китаю всіх стадій виробничого циклу, наукову, дослідно-конструкторську діяльність.

Більше половини провідних корпорацій Китаю зосереджені в наступних найпотужніших секторах: фінанси – 21,8 %, енергетика – 18,6 %, матеріали – 12,1 %, автомобільна промисловість на початку 2023 р. зайняла перше місце в світі з експорту автомобілів, сфера сонячної промисловості, сфера інформаційно-телекомунікаційних технологій тощо.

Такі потужні корпоративні масштаби Китаю зумовлені геоекономічними та геополітичними завданнями. Перспективи стабільного розвитку держави пов'язані з процесом накопичення стратегічного світового ресурсного фонду, що з часом дозволить зайняти абсолютну позицію світового лідера.